

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 23 grudnia 1949 r.

Nr 62

T R E Ś Ć :

R O Z P O R Z A D Z E N I A :

- Poz.:** 487 — Ministra Budownictwa z dnia 2 grudnia 1949 r. w sprawie odjęcia zarządom gminnym uprawnień budowlanych oraz w sprawie przekazania tych uprawnień wydziałom powiatowym w powiatach: łowickim, koneckim, kutnowskim, opoczyńskim, piotrkowskim, radomszczańskim, skierniewickim i wieluńskim woj. łódzkiego 1185
- 488 — Ministra Skarbu z dnia 6 grudnia 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne 1185
- 489 — Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia 1949 r. w sprawie ustalenia wzorcowego statutu dla gminnych kas spółdzielczych 1191
- 490 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1949 r. o zniesieniu Sądów Grodzkich w Bieczu, w Dynowie, w Kcyni, w Łosicach i w Bełżynie 1195
- 491 — Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1949 r. o zniesieniu Wydziału Zamiejscowego we Włocławku Sądu Okręgowego w Toruniu i o utworzeniu Sądu Okręgowego we Włocławku 1195

O Ś W I A D C Z E N I E R Z A D O W E

- 492 — z dnia 7 grudnia 1949 r w sprawie przystąpienia Libanu do Konwencji międzynarodowej dotyczącej zwalczania handlu żywym towarem, podpisanej w Paryżu dnia 4 maja 1910 r. 1196

467

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA BUDOWNICTWA

z dnia 2 grudnia 1949 r.

w sprawie odjęcia zarządom gminnym uprawnień budowlanych oraz w sprawie przekazania tych uprawnień wydziałom powiatowym w powiatach: łowickim, koneckim, kutnowskim, opoczyńskim, piotrkowskim, radomszczańskim, skierniewickim i wieluńskim woj. łódzkiego.

Na podstawie art. 393-a i 398-a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. z 1939 r. Nr 34, poz. 216 i Nr 77, poz. 514, z 1946 r. Nr 16, poz. 109, z 1948 r. Nr 35, poz. 240 i z 1949 r. Nr 4, poz. 20) zarządzam, co następuje:

§ 1. Odejmuje się zarządom gmin wiejskich na obszarach powiatów: łowickiego, koneckiego, kutnowskiego, opoczyńskiego, piotrkowskiego, radomszczańskiego, skierniewickiego i wieluńskiego woj. łódzkiego uprawnienia określone w art. 391 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r.

o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli i przekazuje się je właściwym terytorialnie wydziałom powiatowym tegoż województwa.

§ 2. Od orzeczeń, wydanych przez wydziały powiatowe w sprawach określonych w § 1, przysługuje prawo odwołania do wojewody.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Kierownik Ministerstwa Budownictwa: R. Piotrowski

488

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 6 grudnia 1949 r.

o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne.

Na podstawie art. 84 i 85 ust. 5 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 174 oraz z 1948 r. Nr 12, poz. 94 i Nr 52, poz. 413) oraz art. 1 dekretu z dnia 14 kwietnia

1948 r. o sposobie udowadniania przez podatników przychodów gotówkowych (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 141) zarządza się, w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego, co do §§ 24 — 32, co następuje:

§ 1. Powołane w niniejszym rozporządzeniu:

- 1) paragrafy „rozporządzenia o księgach“ oznaczają paragrafy rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 października 1946 r. o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych, wydanego co do §§ 2—11 w porozumieniu z Ministrami Przemysłu oraz Apropowizacji i Handlu (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 65, poz. 365, z 1947 r. Nr 73, poz. 466 i z 1948 r. Nr 31, poz. 208),
- 2) paragrafy bez bliższego określenia oznaczają paragrafy niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Za „przedsiębiorstwa gastronomiczne“ w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie przedsiębiorstwa przemysłu gastronomicznego, jak: restauracje, bary, bufety, paszteciarnie, kawiarnie, probiarnie (pijalnie) kawy, mleka, herbaty i wina, cukiernie, winiarnie, piwiarnie, wyłączną sprzedaż lodów, pokoje do śniadań, pokoje gościnne, stołówki, jadłodajnie, wymagające uzyskania koncesji na ich prowadzenie na podstawie przepisów dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 322), z wyjątkiem przedsiębiorstw cukierniczych oraz cukierniczo-kawiarnianych, do których mają zastosowanie przepisy § 2 ust. 1 i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1949 r. o obowiązku prowadzenia ksiąg szczególnego typu przez podatników prowadzących przedsiębiorstwa cukiernicze i cukierniczo-kawiarniane, wydanego co do §§ 23-29 ust. 1-3 i 5 w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 250) oraz przedsiębiorstw, wymienionych w § 2 lit. a) —d) i lit. f) rozporządzenia Ministra Apropowizacji i Handlu z dnia 23 lutego 1946 r. w sprawie wykonania dekretu z dnia 30 listopada 1945 r. o koncesjonowaniu przedsiębiorstw przemysłu gastronomicznego (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 83).

D z i a ł I.

Księgi podatkowe.

§ 3. 1. Podatnicy, prowadzący w gminach wiejskich przedsiębiorstwa gastronomiczne, których obrót osiągnięty w poprzedzającym okresie rachunkowym nie przekroczył w stosunku rocznym kwoty 6 milionów zł., oraz podatnicy prowadzący w gminach miejskich przedsiębiorstwa gastronomiczne, których obrót w okresie poprzedzającym nie przekroczył kwoty 3.600.000 zł w stosunku rocznym, obowiązani są do prowadzenia ksiąg podatkowych, wymienionych w § 37 rozporządzenia o księgach.

2. Podatnicy, prowadzący w gminach miejskich przedsiębiorstwa gastronomiczne, których obrót, osiągnięty w poprzedzającym okresie rachunkowym, przewyższył w stosunku rocznym kwotę 3.600.000 zł, lecz nie przekroczył kwoty 6 milionów zł, obowiązani są prowadzić księgi podatkowe Nr 19 zamiast ksiąg podatkowych wymienionych w §§ 35 i 37 rozporządzenia o księgach.

§ 4. Księgami podatkowymi Nr 10 są:

- 1) księga zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych,

- 2) rejestr sprzedaży na zewnątrz wyrobów alkoholowych Państwowego Monopolu Spirytusowego.

§ 5. W księdze zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych należy odrębnie wykazywać:

I) ilość i rodzaj zakupionych:

- 1) alkoholi, jak: wódki, likiery, koniaki, miody i wina,
- 2) napojów chłodzących, jak: piwo, porter, wody mineralne, gazowe, chłodzące itd., oraz surowców do sporządzania napojów chłodzących we własnym zakresie, jak: kwas węglowy, kwas cytrynowy, esencje, barwniki itd.,
- 3) środków żywnościowych przeznaczonych do spożycia w stanie niezmienionym oraz towarów obcej produkcji nabywanych w celu sprzedaży w stanie niezmienionym:
  - a) wędlin, konserw, ryb wędzonych i pieczywa,
  - b) wyrobów cukierniczych,
  - c) pozostałych towarów obcej produkcji,
- 4) surowców i środków żywnościowych, nabywanych w celu przerobienia na potrawy:
  - a) artykułów mącznych, kasz, grochu, grzybów oraz przypraw do potraw, jak również przypraw do produkcji we własnym zakresie wyrobów cukierniczych,
  - b) mięsa, drobiu i ryb,
  - c) tłuszczów roślinnych i zwierzęcych, jak: masło, olej, słonina itp.,
  - d) jarzyn oraz warzyw świeżych i konserwowanych,
  - e) owoców i przetworów owocowych,
  - f) nabiału, jak: ser, jaja, mleko i śmietana,
- 5) pozostałych surowców,

II) ilość zakupionych:

- 1) kawy i herbaty, przeznaczonych do sporządzania napojów gorących,
- 2) cukru,

III) wydatki na zakup następujących grup surowców i towarów bez kosztów związanych z zakupem i sprowadzeniem:

- 1) napojów alkoholowych,
- 2) napojów chłodzących i — jeżeli przedsiębiorstwo samo te napoje produkuje — surowców do ich wykonania,
- 3) środków żywnościowych, przeznaczonych do spożycia w stanie niezmienionym oraz towarów obcej produkcji nabywanych celem sprzedaży w stanie niezmienionym, oddzielnie dla każdej z grup wymienionych w pkt I) 3),
- 4) surowców i środków żywnościowych, nabywanych w celu przerobienia na potrawy, oddzielnie dla każdej z grup wymienionych w pkt I) 4),
- 5) kawy i herbaty, zakupionych dla sporządzania napojów gorących,
- 6) cukru i pozostałych surowców,

IV) wydatki uboczne związane z zakupem i sprowadzeniem surowców i towarów, jak transport, pro-

wizje pośredników itd., zarówno figurujące, jak i nie figurujące w rachunkach dostawców,

V) kwoty zmniejszające wydatki na zakup, jak: bonifikaty, storna, zwroty, z podaniem grupy towarów, których poszczególne zmniejszenie dotyczy,

VI) wartość — według spisów remanentowych na początku i na końcu okresu rachunkowego — zapasu gotowych potraw i zakąsek, sporządzanych przez przedsiębiorstwo, wpisywana do księgi w sumach ogólnych na początku i na końcu każdego okresu rachunkowego.

§ 6. W rejestrze sprzedaży na zewnątrz wyrobów alkoholowych Państwowego Monopoli Spirytusowego należy wykazywać sumy poszczególnych transakcji sprzedaży tych wyrobów na zewnątrz poza lokal przedsiębiorstwa.

§ 7. Zapisów do księgi zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych należy dokonywać na podstawie oryginalnych dokumentów, jakimi są: rachunki dostawców, listy przewozowe, pokwitowania itp., a jeżeli chodzi o zakupy dokonywane u rolników w warunkach określonych w art. 86 ust. 3 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym — na podstawie dowodów wewnętrznych określonych w tym przepisie.

§ 8. Każdy przychód zakupionych surowców bądź towarów powinien być uwidoczniiony w księdze zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych najpóźniej następnego dnia po ich otrzymaniu bez względu na to, czy zakup dokonano za gotówkę czy na kredyt, zmniejszenia zaś zakupów powinny być uwidoczniiane najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu od dostawcy odpowiedniego dokumentu (bonifikaty) lub zwróceniu dostawcy towaru.

§ 9. 1. Jeżeli zakupiony towar nadszedł przed otrzymaniem rachunku, to należy sporządzić, najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu towaru, szczegółowy opis (dokument zastępczy), podając w nim datę przychodu towaru, imię i nazwisko (nazwę firmy) dostawcy, a nadto ilość i rodzaj towaru.

2. Na podstawie sporządzonego opisu, podpisanego przez podatnika i zaopatrzonego w datę sporządzenia, należy towar zaksięgować, sam zaś opis przechować; cena i suma zakupu, ustalona — w razie braku dokładnych danych — w drodze własnego oszacowania, powinna być wpisana do księgi najpóźniej w ciągu tygodnia od daty dokonania zakupu, nie później jednak niż ostatniego dnia bieżącego miesiąca; po otrzymaniu rachunku należy dołączyć do niego sporządzony opis towaru, dokonując uzupełniających zapisów — zarówno co do ilości, jak i sumy zakupu — w księdze podatkowej Nr 10 w terminie określonym w § 8.

§ 10. Podatnicy, obowiązani do prowadzenia ksiąg podatkowych Nr 10, powinni udowadniać przychody gotówkowe ze sprzedaży na zewnątrz wyrobów alkoholowych Państwowego Monopoli Spirytusowego kopiami kwitów z bloczków kasowych urzędowego nakładu.

§ 11. 1. Z końcem każdego okresu rachunkowego księgi podatkowe Nr 10 należy zamknąć wyprowadzając

wartościowo zużycie wszystkich surowców i towarów, a ilościowo tylko zużycie: napojów alkoholowych, surowców do napojów gorących, mięsa, drobiu, ryb oraz tłuszczów.

2. Przy wyprowadzaniu sumy zużycia zakupionych: mięsa, jarzyn, warzyw oraz owoców, należy uwzględniać także wartość znajdujących się w przedsiębiorstwie na początku i na końcu okresu rachunkowego zapasów: konserw, marynat jarzynowych i warzywnych oraz soków i innych przetworów owocowych — własnej produkcji przedsiębiorstwa.

§ 12. Przepisy §§ 12, 36 ust. 2 i 3, §§ 43 i 45 rozporządzenia o księgach stosuje się odpowiednio do podatników obowiązanych do prowadzenia księgi podatkowej Nr 10, z tym uzupełnieniem, że remanenty surowców, dodatków i przypraw oraz nabywanych towarów powinny być sporządzane odpowiednio do grup zakupów wymienionych w § 5.

D z i a ł II.

Księgi uproszczone.

§ 13. Podatnicy, prowadzący przedsiębiorstwa gastronomiczne, których obrót osiągnięty w poprzedzającym okresie rachunkowym przekroczył w stosunku rocznym kwotę 6 milionów zł, obowiązani są prowadzić księgi uproszczone typu D zamiast ksiąg, wymienionych w § 25 lub §§ 35 i 37 rozporządzenia o księgach.

§ 14. Księgami uproszczonymi typu D są:

- 1) księga zakupu dla przedsiębiorstw gastronomicznych,
- 2) księga przychodów i nakładów dla przedsiębiorstw gastronomicznych.

§ 15. Zapisami w księgach uproszczonych typu D należy obejmować nie tylko przychody i wydatki gotówkowe, lecz również takie przychody, które dopiero mają wpłynąć, jak i takie wydatki, których jeszcze nie poniesiono, jeżeli po stronie podatnika powstała z ich tytułu konkretna wierzytelność lub zobowiązanie, oparte na wystawionym lub otrzymanym dokumencie; w dniu zapłaty należy dokonać zarówno na tym dokumencie, jak i na dowodzie zapłaty, odpowiedniej wzmianki celem uniknięcia podwójnych zapisów.

§ 16. 1. Do ksiąg zakupu, stanowiących część składową ksiąg uproszczonych typu D, stosuje się przepisy § 5 z następującymi zmianami:

- 1) w księdze należy wykazywać odrębnie ilość oraz sumę zakupu towarów, wymienionych w art. 9 ust. 1 lit. n) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413), mianowicie: kawioru, ostryg, homarów, łososi, jesiotrów, pasztetów i serów pochodzenia zagranicznego,
- 2) wpisaniu do księgi podlega także wartość — według ceny kosztu własnego — surowców i towarów obcej oraz własnej produkcji pobranych przez podatnika na potrzeby własne lub wydanych pracownikom w formie wynagrodzenia,

3) w księdze należy wykazywać raz w miesiącu — na podstawie bieżących zakupów oraz miesięcznych remanentów, sporządzanych według zasad określonych w § 27 ust. 1 i 2 rozporządzenia o księgach — ilość i wartość zużytych do sprzedaży lub przerobu surowców, przypraw oraz towarów, wyprodukowaną — jeżeli chodzi o ilość — odrębnie dla: a) napojów alkoholowych, b) surowców do napojów gorących, c) mięsa, drobiu i ryb, d) tłuszczów, a jeżeli chodzi o wartość — odrębnie dla grup surowców i towarów, wymienionych w § 5 pkt III) oraz towarów wymienionych w art. 9 ust. 1 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym, łącznie ze zużyciem konserw oraz marynat jarzynowych i warzywnych, jak również soków i innych przetworów owocowych własnej produkcji.

2. Poza tym do księgi zakupów, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy §§ 7, 8 i 9 z tym uzupełnieniem, że surowce i towary wybrane przez podatnika na potrzeby własne lub wydane pracownikom w formie wynagrodzenia, powinny być wykazywane w księdze najpóźniej w ostatnim dniu tygodnia, w którym wydanie lub pobranie towaru (surowca) nastąpiło, nie później jednak niż w ostatnim dniu miesiąca.

§ 17. Księga zakupu, o której mowa w § 16, powinna być co miesiąc zamykana, w końcu zaś roku należy wyprowadzić w niej — na podstawie zużycia w poszczególnych miesiącach (§ 16 ust. 1 pkt 3) — ogólną wartość rocznego zużycia dla poszczególnych rodzajów surowców i towarów.

§ 18. Do księgi przychodów i nakładów dla przedsiębiorstw gastronomicznych należy zapisywać na podstawie dowodów, określonych w § 29 ust. 2 rozporządzenia o księgach oraz na podstawie innych odpowiednich dokumentów — nie później niż następnego dnia po dokonaniu transakcji:

A) przychody, podlegające podatkowi obrotowemu, z podziałem na:

- 1) sprzedaż konsumcyjną na miejscu w przedsiębiorstwie,
- 2) sprzedaż na zewnątrz:
  - a) wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego,
  - b) towarów wymienionych w art. 9 ust. 1 lit. n) dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym,
  - c) pozostałych środków żywnościowych i napojów sprzedanych bez uprzedniego przerobu w przedsiębiorstwie podatnika,
  - d) potraw, zakąsek i innych wyrobów własnej produkcji,
- 3) inne przychody,

B) kwoty zmniejszające przychody podlegające podatkowi obrotowemu — przy podaniu rodzaju obrotów, których zmniejszenia te dotyczą,

C) różne przychody nie podlegające podatkowi obrotowemu,

D) kwoty zmniejszające przychody wymienione w pkt C),

E) koszty prowadzenia przedsiębiorstwa—poza zakupem — z podziałem na:

- 1) wynagrodzenia stałe i procentowe kelnerów oraz pozostałego personelu działu sprzedaży,
- 2) wynagrodzenia pozostałego personelu przedsiębiorstwa,
- 3) świadczenia socjalne, koszty wyżywienia personelu, podatek od wynagrodzeń poniesiony z własnych funduszy przez pracodawcę,
- 4) sumy wydatkowane na nabycie naczyń kuchennych, stołowych, bielizny i drobnego sprzętu oraz innych przedmiotów, używających się w ciągu roku,
- 5) koszty energii obcej, konserwacji, napraw, materiałów do utrzymania czystości oraz materiałów biurowych,
- 6) koszty produkcji artystycznych, wokalnych, dekoracji sali, propagandy, reklamy, licencji,
- 7) podatki rzeczowe w rozumieniu dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 27, poz. 173, z 1947 r. Nr 27, poz. 107, oraz z 1948 r. Nr 36, poz. 248 i Nr 52, poz. 413),
- 8) ogólne koszty administracyjne,
- 9) nakłady i straty pozaoperacyjne, jak: wydatki inwestycyjne, podatek dochodowy, kary, grzywny, ofiary itp.,

F) bonifikaty, zwroty, storna i inne zmniejszenia dotyczące kosztów wymienionych w ust. 5 z podaniem rodzaju kosztu, którego poszczególne zmniejszenie dotyczy.

§ 19. Do księgi przychodów i nakładów dla przedsiębiorstw gastronomicznych należy wpisywać — na podstawie księgi zakupu — raz w miesiącu, pod datą ostatniego dnia miesiąca kalendarzowego:

- 1) wartość zużytych:
  - a) napojów alkoholowych,
  - b) pozostałych napojów i surowców służących do produkowania lub sporządzania napojów,
  - c) surowców i środków żywnościowych — oddzielnie spożytych na miejscu w przedsiębiorstwie lub sprzedanych na zewnątrz w stanie niezmiennym i oddzielnie przetworzonych na potrawy lub wyroby,
- 2) wartość świadczeń w naturze na rzecz podatnika i pracowników,
- 3) sumę wydatków ubocznych, o których mowa w § 5 pkt IV, związanych z nabyciem i z prowadzeniem surowców i towarów.

§ 20. Podatnicy prowadzący księgi uproszczone typu D obowiązani są prowadzić dzienne raporty finansowe, ujęte w oprawny blok z ponumerowanymi stronami, wykazujące codzienny przychód i rozchód gotówki oraz stan kasy, jak również wykazujące stan rachunku bieżącego podatnika w banku i obroty dokonane na tym koncie, zamiast dziennych raportów obrotów, o których mowa w § 29 rozporządzenia o księgach.

§ 21. Niezależnie od obowiązku sporządzania remanentów miesięcznych, o których mowa w § 16 ust. 1 pkt 3, podatnicy prowadzący księgi uproszczone typu D obowiązani są na dzień założenia ksiąg oraz na koniec każdego okresu rachunkowego sporządzić z natury remanent wyrobów gotowych, półwyrobów, surowców, dodatków i przypraw, jak również towarów handlo-

wych, nabywanych w celu sprzedaży w stanie niezmiennym, materiałów pomocniczych, materiałów ruchu i innych — według zasad, określonych w §§ 27 i 28 rozporządzenia o księgach, z tym uzupełnieniem, że remanenty surowców, przypraw oraz towarów powinny być sporządzane według grup odpowiadających grupom zakupu.

§ 22. 1. Przepisy § 6 ust. 6, § 12 oraz §§ 31-33 rozporządzenia o księgach, jak również przepisy § 10 niniejszego rozporządzenia, stosuje się odpowiednio do ksiąg uproszczonych typu D z tą zmianą, że kwotę odpisów amortyzacyjnych wprowadza się bezpośrednio do zestawienia wyniku rocznego oraz że obowiązek prowadzenia dziennych zestawień sprzedaży, o których mowa w § 33 rozporządzenia o księgach, dotyczy jedynie podatników prowadzących księgi uproszczone typu D, których przedsiębiorstwa położone są w miastach wydzielonych z powiatowego związku samorządowego; za dokumenty, o których mowa w § 6 ust. 6 rozporządzenia o księgach uważa się również wszelkiego rodzaju dowody, stanowiące podstawę do rozliczenia podatnika z personelem obsługującym klientów, jak np. kopie rachunków, wystawianych przez kelnerów klientom, zapiski dotyczące wyrobów, potraw i towarów, wydawanych do stolików dla konsumpcji na miejscu, taśmy maszyn kontrolnych kelnerów, kontrolki obrachunkowe kelnerów (przy sytemie markowania sztonami) itp.

2. Od prowadzenia dziennych zestawień sprzedaży przez kelnerów zwalnia się tych podatników prowadzących księgi uproszczone typu D, którzy stosują jeden z systemów kontrolnych, wymienionych w § 31, na zasadach określonych w tym przepisie oraz w przepisie § 32.

§ 23. Z końcem każdego okresu rachunkowego księgi uproszczone typu D należy zamknąć i wyprowadzić na ich podstawie roczny wynik działalności (zestawienie wyniku rocznego).

D z i a ł III.

Księgi handlowe.

§ 24. Księgi handlowe podatników, prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne, powinny być tak prowadzone, aby wykazywały w szczególności:

- 1) ilość zakupionych surowców, dodatków i przypraw oraz towarów nabywanych celem sprzedaży w stanie niezmiennym — odrębnie dla każdego z wymienionych w § 5 pkt I i II rodzajów względnie grup rodzajowych oraz z wyodrębnieniem towarów, wymienionych w § 18 pkt A) 2) lit. b); przy materiałach zapisywanych grupowo (według grup rodzajowych) należy uwidoczniać obok ilości także rodzaj zakupywanych surowców, towarów itd.;
- 2) sumę zakupu surowców, dodatków i przypraw oraz towarów zakupywanych celem sprzedaży w stanie niezmiennym, podzieloną według grup, wymienionych w § 5 pkt III, z wyodrębnieniem towarów, wymienionych w § 18 pkt A) 2) lit. b), oraz oddzielnie koszty związane z zakupem, w miarę możliwości odrębnie dla każdej z tych grup;
- 3) kwoty zmniejszające wydatki na zakup, jak: bonifikaty, storna, zwroty.

§ 25. Księgi handlowe podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne powinny także wykazywać na podstawie bieżących zakupów oraz na podstawie miesięcznych remanentów wyprowadzane przynajmniej raz w miesiącu — odpowiednio według grup, wymienionych w § 16 ust. 1 pkt 3) — ilości i wartości, według cen kosztu własnego, surowców, dodatków i przypraw oraz innych towarów, zużytych do wytwarzania lub bezpośredniej sprzedaży; obowiązek wyprowadzania comiesięcznego zużycia dotyczy również konserw, konfitur i innych przetworów owocowych, jarzynowych lub warzywnych własnej produkcji.

§ 26. Księgi handlowe podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne powinny wykazywać ilość i wartość — według ceny kosztu własnego — poszczególnych rodzajów surowców, dodatków i przypraw, towarów obcej produkcji i innych materiałów, odpowiednio według grup wymienionych w § 24, jak również wartość gotowych wyrobów (potraw, zakąsek itp) własnej produkcji:

- 1) pobranych przez podatnika na własne potrzeby,
- 2) wydanych pracownikom w formie wynagrodzenia.

§ 27. W księgach handlowych podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne powinny być odrębnie wykazywane co najmniej następujące rodzaje lub grupy kosztów:

- 1) wynagrodzenia stałe i procentowe kelnerów,
- 2) wynagrodzenia pozostałego personelu sprzedaży,
- 3) wynagrodzenia innych pracowników, nie wymienionych w pkt 1) i 2),
- 4) świadczenia socjalne: przymusowe, umowne, zwyczajowe lub dobrowolne,
- 5) energia obca: a) prąd elektryczny, b) gaz, woda, para itd.,
- 6) materiały zużyte na cele ogólne:
  - a) lód, paliwo i materiały pędne,
  - b) materiały na konserwację i naprawy dokonane we własnym zakresie oraz koszty konserwacji i napraw dokonanych przez osoby obce,
  - c) narzędzia, przyrządy, ruchomości, których całkowita wartość podlega jednorazowemu odpisaniu według przepisów o podatku dochodowym, nakrycia, bielizna stołowa, odzież zawodowa, opakowanie,
  - d) materiały oraz inne koszty — poza robocizną własną — związane z utrzymaniem środków transportu oraz koszty transportu,
- 7) podatki rzeczowe i inne daniny publiczne, z wyjątkiem podatków: obrotowego, od spożycia i dochodowego,
- 8) różne koszty ogólne:
  - a) czynsz za najem lokalu,
  - b) ubezpieczenia, podróże, przejazdy, porto, telefon, koszty: prawne, bankowe, składki do organizacji zawodowych i inne ogólne koszty administracji,
- 9) coroczne odpisy na zużycie przedmiotów majątkowych, przeprowadzane co najmniej raz w roku — na dzień sporządzenia bilansu,

- 10) specjalne koszty prowadzenia działu konsumcyjnego: produkcje artystyczne i wokalne, dekoracja sali, czasopisma, koszty reklamy i inne koszty, związane z utrzymaniem lub zwiększeniem frekwencji,
- 11) specjalne koszty sprzedaży: a) podatek obrotowy, b) podatek od spożycia,
- 12) nakłady i straty pozaoperacyjne oraz nadzwyczajne, zgrupowane co najmniej na dwóch odrębnych kontach, które powinny obejmować:
  - a) podatek dochodowy i inne podatki osobiste właściciela, kary pieniężne, grzywny, wydatki z lat ubiegłych, koszty organizacji związane z założeniem przedsiębiorstwa, koszty fuzji z innymi przedsiębiorstwami, koszty podwyższenia kapitału zakładowego, ofiary, dobrowolne składki na rzecz instytucji społecznych i dobroczynnych,
  - b) nakłady obiektów pozazakładowych, nakłady finansowe, odsetki i skonta udzielone, koszty likwidacji przedsiębiorstwa, straty na odbiorcach, dostawcach, wekslach protestowanych, niedobory kasowe i towarowe oraz inne straty na majątku obrotowym przedsiębiorstwa.

§ 28. 1. Księgi handlowe podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne powinny odrębnie wykazywać co najmniej następujące grupy przychodów:

- 1) sprzedaż konsumcyjną na miejscu w przedsiębiorstwie,
- 2) sprzedaż na zewnątrz:
  - a) wyrobów Państwowego Monopoli Spirytusowego,
  - b) towarów wymienionych w § 18 pkt A) 2) lit. b),
  - c) pozostałych środków żywnościowych i napojów sprzedanych bez uprzedniego przerobu w przedsiębiorstwie podatnika,
  - d) potraw, zakąsek i innych wyrobów własnej produkcji,
- 3) inne przychody podlegające podatkowi obrotowemu.

2. Księgowanie bonifikat, zwrotów i storn dotyczących przychodów powinno odpowiadać grupom przychodów podanym w ust. 1.

§ 29. Księgi handlowe podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne i dokonujących sprzedaży towarów importowanych, wymienionych w art. 8 pkt 1-6 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o podatku obrotowym (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 413), powinny wykazywać zakup i sprzedaż tych towarów odrębnie od zakupu i sprzedaży innych towarów.

§ 30. 1. W przedsiębiorstwach gastronomicznych prowadzących księgi handlowe sprzedaż konsumcyjna dokonywana przez kelnerów powinna być udokumentowana kopiami rachunków, wystawianych nie przez kelnerów, lecz przez odpowiedni personel przedsiębiorstwa (blokierów, kontrolerów itd) lub przez właściciela, sporządzanych przebitkowo w specjalnych blokach, a zawierających następujące dane:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa,
- 2) numer kolejny rachunku,

- 3) nazwisko lub stały numer kelnera,
- 4) specyfikację potraw i napojów skonsumowanych przez klienta, z podaniem ceny policzonej klientowi za poszczególne pozycje rachunku, oraz sumę łączną rachunku,
- 5) kwotę przypadającą kelnerowi za usługę,
- 6) sumę ogólną rachunku,
- 7) podpis osoby, która rachunek sporządziła.

2. Bloki rachunkowe, o których mowa w ust. 1, powinny być również kolejno numerowane, przy czym podatnik powinien prowadzić ewidencję zużytych bloków, zawierającą:

- a) numer kolejny wydanych lub pobranych do użytku bloków,
- b) numery rachunków zawartych w tych blokach (od — do),
- c) datę wydania lub pobrania ich do użytku.

3. Niezależnie od powyższych dowodów, sprzedaż konsumcyjna dokonywana przez kelnerów oraz pozostała sprzedaż w przedsiębiorstwach gastronomicznych powinna być udokumentowana — poza innymi dowodami prawem przepisanyymi — dziennymi zestawieniami sprzedaży, sporządzonymi w myśl zasad wymienionych w § 6 ust. 2 rozporządzenia o księgach.

§ 31. Zwalnia się podatników prowadzących księgi handlowe od obowiązku udowadniania przychodów ze sprzedaży konsumcyjnej, dokonywanej przez kelnerów, dziennymi zestawieniami sprzedaży, o których mowa w § 30 ust. 3, w tych przypadkach, gdy niezależnie od innych dowodów prawem przepisanych w przedsiębiorstwie gastronomicznym stosuje się jeden z następujących systemów kontroli utargów kelnerskich:

- 1) system markowania sztonami — pod warunkiem, że dla gotówki wpłacanej przez kelnerów przy wykupywaniu sztonów prowadzi się dla każdego kelnera specjalną książeczkę kontrolną, do której wpisuje się poszczególne wpłaty kelnera oraz sumę zwróconą mu w końcowym obrachunku dziennym z tytułu niewykorzystanych przezeń sztonów, przy czym zarówno bieżące zapisy w ciągu dnia, jak i rozliczenia końcowe — dzienne są przez kelnera cyfrowane;
- 2) system bloczkowy, przy którym kelner kwituje pobrane towary specjalnymi bloczkami, uwidoczniającymi wartość według cen sprzedażnych tych towarów, pod warunkiem, że bloczki te są numerowane oraz ujęte w oprawne — również numerowane — kwitariusze, a wypełnianie ich odbywa się przebitkowo, jak również pod warunkiem, że dla każdego kelnera sporządza się z końcem dnia rozliczenie, zawierające numery wydanych przezeń bloczków i numerów kwitariuszów, z których zostały one wydarte, oraz wynikającą z nich wartość ogólną towarów wybranych przez kelnera w ciągu dnia; rozliczenia te powinny być podpisane przez osobę sporządzającą je oraz przez kelnera;
- 3) system maszyn kelnerskich, pod warunkiem przechowywania przez przedsiębiorstwo — oddzielnie dla każdego kelnera — taśm maszyn kontrolnych, zawierających wszystkie markowane przez poszczególnych kelnerów pozycje i podpisanych przez osobę prowadzącą kasę;

4) system tzw. kontroli francuskiej, przy którym dla poszczególnych stolików odpowiedni personel (blokiery, kontrolerzy) prowadzi na specjalnych wykazach kontrolę wydawanych kelnerom i zwracanych przez nich towarów pod warunkiem, że te wykazy kontrolne są podpisywane zarówno przez osoby je prowadzące, jak i przez kelnerów, obsługujących odnośne stoliki; wystawiane w ramach tego systemu rachunki dla klientów przez specjalny personel (lecz nie przez kelnerów) powinny odpowiadać warunkom, wymienionym w § 30 ust. 1.

§ 32. W przedsiębiorstwach gastronomicznych prowadzących księgi handlowe powinny być codziennie sporządzane ogólne wykazy utargów kelnerskich, zawierające sumy utargów poszczególnych kelnerów — z podaniem ich imienia i nazwiska lub numeru stałego oraz sumę ogólną sprzedaży konsumpcyjnej, dokonanej przez kelnerów, podpisane przez osobę prowadzącą kasę i wszystkich kelnerów, zatrudnionych w danym dniu w przedsiębiorstwie.

§ 33. Zwalnia się podatników prowadzących przedsiębiorstwa gastronomiczne, w których prowadzone są księgi handlowe, od obowiązku udowadniania przychodów gotówkowych kopiami kwitów z bloczków kasowych urzędowego nakładu, przewidzianych zarządzeniem Ministra Skarbu z dnia 2 czerwca 1948 r. (Monitor Polski z dnia 12 czerwca 1948 r. Nr 54, poz. 305) z tym jednak, iż przepisy § 10 niniejszego rozporządzenia stosuje się odpowiednio również do tej grupy podatników.

D z i a ł IV.

Przepisy końcowe.

§ 34. Przepisy §§ 14-18, § 19 ust. 1 i 2 oraz §§ 21—23 rozporządzenia o księgach stosuje się odpowiednio do podatników prowadzących księgi uproszczone i podatkowe, przewidziane niniejszym rozporządzeniem, przepisy zaś działu I rozporządzenia o księgach, z wyjątkiem przepisów § 5 — do podatników prowadzących księgi handlowe szczególnego typu dla przedsiębiorstw gastronomicznych z tym uzupełnieniem, że remanent towarów obcej produkcji, przeznaczonych do sprzedaży w stanie niezmienionym, jak również remanent surowców, dodatków i przypraw powinien być podzielony odpowiednio do grup wymienionych w § 24.

§ 35. Wzory ksiąg, o których mowa w dziale I i II niniejszego rozporządzenia, ustali Minister Skarbu w drodze zarządzenia, wydanego na podstawie art. 29 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym. Zarządzenie to ogłoszone zostanie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu.

§ 36. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1950 r.

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*

489

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 7 grudnia 1949 r.

w sprawie ustalenia wzorcowego statutu dla gminnych kas spółdzielczych.

Na podstawie art. 23 ust. 1 dekretu z dnia 25 października 1948 r. o reformie bankowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 412) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustala się wzorcowy statut dla gminnych kas

spółdzielczych, stanowiący załącznik do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *K. Dąbrowski*

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia
1949 r. w sprawie ustalenia
wzorcowego statutu dla gmin-
nych kas spółdzielczych poz. 489).

S T A T U T

Gminnej Kasy Spółdzielczej.

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Spółdzielnia nosi nazwę: „GMINNA KASA SPÓŁDZIELCZA“.

W . . . . .
z odpowiedzialnością udziałami
zwana w dalszym ciągu „Kasą“.

§ 2. 1. Siedzibą Kasy jest . . . . .

2. Terenem działalności Kasy są:

gmina (y) . . . . .
w powiecie . . . . .

3. Kasa zostaje założona na czas nieograniczony.